

„Danstereu“

et halvgentlig Nøgheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika.

udgivet af DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

„Danstereu“ udkommer hver Tirsdag og Fredag. Pris pr. Aargang \$1.50, Ublanet \$2.00.

Bestilling, Betaling, Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Redaktør: A. M. Andersen. Alle Bidrag til „Danstereu“ Indhold: Meddelelser, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseret: A. M. Andersen, Blair, Nebr.

Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second class matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danstereu“

Bleiver sendt til Subskribenter, indtil ubestemt Tid, ligesom de modtages af Udgiverne, og at Gælder er betalt, i Overensstemmelse med de forenede Staters Postlovs.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der ansettes i Bladet, enten for at lade hos dem eller for at faa Oplysning om det anseende, bedes de altid omtale, at de faa Kviteringen i dette Blad. Det vil være til gavnlig Borte.

Pastor Eriksen kommer.

Vi har modtaget følgende Meddelelse desangaaende: Pastor E. S. Eriksen og Hustru afrejse fra København den 26. Juli med Dampskibet „United States“.

Han kan altsaa ventes her til Landet ved denne Tid. Pastor Eriksen vil modtage ham i New York. Pastor Kildsig har indbudt ham til at besøge Racine paa Gennemreisen. Hoved Dag han saa kan ventes her til Blad, ved vi saaledes ikke endnu.

Angaaende Aredsmisjonen.

Man vil minde, at jeg, i hoved og stred om denne Sag for Aarsmødet, ikke lagde Skjul paa, at jeg var inde for Aredsmisjonen. Men alle, som fulgte nogenlunde med denne Forhandling, vil tillige minde, daa de i jeg forsøgte at fremholde, hvad der kunde synes at tale imod den nye Ordning, — at jeg kaldte den „Sfæmiffite“, — at jeg fraraaede Høfvelst og endelig, at jeg opfordrede til Drøftelse af Sagen, saa vel i m o d som for t. At Beslutningen om statsat at begynde „gennemført Aredsmisjonen“ gik saa let igennem paa Aarsmødet, og med saa stort Hysteri, det var mere, end jeg havde ventet.

At begynde at drøfte Aredsmisjonen og hvad dermed hanger sammen paans, det vilde være meningsløst, — nu er det Handlingens og Provøns Tid.

Men der fremkommer Tanker om den Sag, som røber Mangel paa Forsaaelse, saa nogle muligt rettelende Bemærkninger vil være paa sin Plads.

Forst Tak til min Ven, Pasi. Miller i Greenville, fordi han levede Tanken hen paa „Varagtighed“. Vi kan godt som Samfund trænge til en Formaning i den Retning. Vi har været — og er vel — alt for tilbøjelige til at gaa med paa nye Opsgaver uden paa Forhaand rigtig at overveje, om vi ogsaa kan blive varagtige i det, vi begynder. Det gælder sikkert om Varagtighed, daa de hørte den enkelte Præst eller Menighed tager fat, og hvor Samfundet tager fat i Fællesskab.

Men jeg kan ikke indse, at Formaning om Varagtighed har Anværelse paa Aredsmisjonen, eller at der ved Beslutningen om at drøbe indre Mission som Aredsmisjonen er indbet imod Varagtigheden. Det er jo da ikke Tanken, at en eneste Missionstation skal opgives. Snarere det modfatte. Det er kun Ledelsen, der har tilfældt Form.

Og saa Visitatørembedet — andre har allerede paavist, at dette ikke er neblagt. Det eneste, der kan siges om dette Embede i Forhold til den nye Ordning er, efter min Mening, at det Udvalgte er gjort uanseligere i de Kredse, der er forfærrede. Men for Resten — dersom Visitatørembedet skal røgtes, som vore gamle Regler berom bestemmer, saa trænges der til Forandring af Lov, og — ja det Spørgsmaal til jeg foresløj laade ligg.

Skald der bette enkelte Præst eller Menighed? Fæstet til at mis-

Før Begravelsen.

Ja, det hele har mindet mig om, hvad en Præst skal have sagt den 28. April i Aaret 1888: „Det lover meget, men jeg har mine Betænkninger“. Dønnævnte Dag blev Pastor P. S. Grandberg ordineret til Præst af Bispe Løb og Viborg Domkirke, Danmark. Ved nævnte Lejlighed holdt han, som man vil vide, sin betydelte Prædiken om „Levesiden og den gode Hørde“. — Efter endt Gudsjeneste som Bispe Løb til at gaa sammen med en af Præsterne ned ad Gangstien og rettede da følgende Spørgsmaal til Præsten: „Hvad tænker De om en saadan Prædiken?“ „Det vil jeg spørge Dem om“, sagde Præsten. „Jeg spurgte Dem“, sagde Bispe Løben. Og nu gav Præsten ovenstaaende Svar: „Det lover meget, men jeg har mine Betænkninger“. — Og det er nu min foreløbige Opfattelse af de skønne Bestemmelser angaaende Aredsmisjonen, som blev fattede under Aarsmødet i Cedar Falls, Ia.

Nu vel, er nogen død, maa en Begravelse jo finde Sted, selv om det ikke bliver en „hæderlig Begravelse“, som en af vore talte om ved Aarsmødet i Hutchinson, Minn., 1889, mens han akkompagnerede sine Ord med at staa i Gulvet ved Siden af sine Fødder. Han stod nemlig indenfor Altarringen, mens han talte. Ved en Begravelse skal der jo ogsaa efter Sed og Skik holdes en rørende og smigrende Vigale. Nu, hvem skal holde en saadan? Ja, det er Spørgsmaalet. Nu vel, for ikke at være partisk, for ikke at stede en mod den fine Følelse hos den betalende Menighed, saa, ja saa lader man saa vidt muligt alle, som bærer afbøde med sin aloorlige og højtidelige Narværelse, saa Lov at fige et lille Ord til den afbødes Pris.

Men fare, kan vi ikke faa at vide, hvem der er død? Ja, der er jo endnu dette: Før jeg gaar med til Graven, vil jeg se, om der ikke kunde stikkes Bud til Profeten. Der er jo da en Mulighed for, at vi bliver fri for Begravelse.

Bare han, om han faar Bud, saa ikke jender sin Drenge. Det er vel sandt, Drengen faar jo Slammen, — men, ja, det er jo dog Brændpunktet — saa maa vi til Begravelse.

Nu, jeg vil ikke taste Jord paa. Et lille Ord kunde jeg vel fige i Retning af, hvad afbøde var for sine narværelse; jeg var desværre altid for langt ude i Aredsen til at kunne tale med i egen Erfaring om afbødes fjaldne Gøne til at raade „Hør for alle Sævn“. Undstul! Du snude, som naturligt er, at vide, hvors Død det er, der nu ligg paa en Gang sætter saa mange Sine, ja Penne i Bevægelse. Ili ikke kan det nægtes, noget usubstantielt maa være stet, naar det er gaaet . . . saa nær, at han lægger alt andet til Side, for at komme før Begravelsen, endogsaa med det vældige Risiko for Dje, at flere Tilmærkede Arbejde rimeligvis gaar i Paspirskurven, eller hvad endnu værre er, bliver tilstærret saaledes af „H. Saks“, at det originale forsvinder. Dog, Spøgen til Side og Alvooren frem!

„Danstereu“ for 21. Juli d. A. larses følgende: „Kan ikke vi, som maatte blive hjemme fra Mødet, saa at vide, hvorfor Visitatørembedet er staaet ihjel?“ Nu er altsaa Gaaden løst. Det er før Begravelsen af Visitatørembedet, jeg maa frem. Lad mig allerførst fige: Jeg ønsker ikke at spille „Drengen med Profetens Stav“, og Profet er jeg ikke, saa man maa ikke vente andet af min „Ardten“ end noget, man i bedste Tilfælde trækker medlidende paa Smilbeandlet ad.

Nu vel, jeg mener at forstaa min kære Embedsbrosder paa den anden Side af Michiganse. Ogsaa jeg mener, det er galt, at saa Visitatørembedet neblagt. Bortset fra, at jeg ikke kan tale, som før sagt, med egen Erfaring, og at en Visitator for Aar og Dag siden ubtalte: at — betragte dette Embede — da betragtede han sig som en Straaemand, saa maa to Ting dog fastholdes: Vort Samfund har tilfældt de bedste og bedste Tænder og Hensigter med nævnte Embede, og der er ingen Spørgsmaal om, har vi de rette Mænd i og

til den Gerning, da skal og maa den afføde Betsignelse. Dog not herom! Jeg maa komme før Begravelsen. En Ting saa jeg og udtales privat under Mødet i Cedar Falls, Ia. — Lad være, at man til næste Aar vil holde Begravelse i Ward Co., N. D., det kan ikke se før, Krigeren bør nu (som i gamle Dage) begraves med fuld Rustning. Det er: med Visitatørembedet maa Vedtagterne, som fremtalte dem, og Regler og Fortrifter, som leder dem, begraves. Dog, som jeg sagde privat under Mødet, Tilladelsen og Bestemmelsen angaaende Aredsmisjonen, kan efter min ringe logiske Sans ikke ophæve — uden videre om og men — Den forenede danske Kirkes tidligere fattede og vedtagne Bestemmelser om og Regler for Visitatørembedet. Altsaa, Krigeren skal og maa have Rustningen med i Graven, og før at nogen tør paatage sig et saadant Ansvar, maa en Beslutning fattes og vedtages, og det kan nu ikke se før ad Aare. Nu faar vi over for et lille ringe Dilemma: Kan vi saa Krigeren vaft til Live inden et Aar, saa beholder vi ogsaa Rustningen. At han er „staaet ihjel“, det kan jeg ogsaa forstaa, skal vi holde os til Ordlyd og Form i Bestemmelsen angaaende Aredsmisjonen. Paa nært hold ser Sagen ganske simpelt hen saaledes ud: „Før at blive i Stand til at røgte en saadan Gerning (Aredsmisjonen), organiserer Krigeren sig ved at vælge en Formand, en Sekretar og en Kasserer“ (se Aarsberetningen Side 89). Hvs man mener, at denne „ene“ Formand skal i) varetage sin fæstlige Gerning i en-to-tre Menigheder, 2) hvad Aredsmisjonen angaar være den, der fornemmelig skal have det opføgende og tilsynshavende Ansvar, saa vil enhver med Ledsed kunne forstaa, at det umuligt kan tage sig af 3) at visitere i alle de 10—12 Præstelskab, men i nogle, maaste alle Tilfælde det dobbelte Antal. Hvilket Visitator har ikke haft alt, kan lunde gøre med at komme hjemme fra saa tidt, som det behøvedes for at kunne afslutte et Besøg i alle de Menigheder, som før hørte ind under hans Visitatørembede. Derfor, jeg maa komme „før Begravelsen“, selv om jeg ikke kommer først. Det har jeg set, jeg ikke gør; thi Tillsæning tager for lang Tid.

Hadde jeg været i Besiddelse af de rette Egentaber, saa havde jeg jo not været en Autoritet i Samfundet i Dag, og var jeg i Stand til at tænke klart, saa kunde jeg jo have givet et godt Raad i Retning af at faa de ihjelgaaene Visitatorer vaft til Live. Dog, hvem kender ikke dette — i mange Tilfælde faare ledelige —, at Bille og Gøne er to Ting.

Dog, er man endelig bleven forrolig med den bitte lrt „ubduelig næsten alle Vegne“, saa har man vundet en lille ringe Sejr over de mange Stuffer, der møder en i Livet.

Nu vel, jeg kommer „før Begravelsen“ med min enfoldige Tante. Jeg tør ikke som en, der er noget, talde den „Tante til Dverrejelse“.

Efter min Forsaaelse af Ordet Aredsmisjonen, saa betynder det: Mission i Aredsen. At man ved Aredsmisjonen særlig har tænkt paa Byer og Settlementer, hvor Ordet og Sakramenterne endnu ikke er naaet til vore Landsmænd i deres Tungemaal, det forstaaer jeg saa vel. Men med den ny Tilladelse og Bestemmelse er det for snævert. Derfor — ja, nu kommer min Tante — der vælges en Aredsmisformand, som skal have opsøgende og tilsynshavende Ansvar over Aredsmisjonen i Byer og Settlementer som ovenfor nævnt. — For at kunne dette maa han af Aredsen sættes i Stand til at kunne bruge en og somme Tider to Søndage om Aarene inden til denne Gerning. Har han saa fundet en Plads eller By, hvor der bør ansættes en Præst, saa søger og kalder han og de to andre Styrkesmedlemmer. Dog, har vi Pladsen og Manden — det er maaske foreløbig en Lægmand —, saa skal der jo Midler til. I Tilfælde af, at en Lægmand blev stationeret midteridig, kan Aredsmisformanden jo bede en af de ved Missionens Pladsen nærmest boende Præster (som fornødent) om at rejse hen og forfatte Satrementet. Nu kommer vi til Missionen indenfor vore allerede organiserede og af Præster betjente Menigheder.

Aredsmisformand meddeles til Ets mig, at den og den Dag vil han komme til . . . for at tale Guds Ord og Missionens Sag, og, før han til, kan du saa en af dine Nabopræster for nær.

En Indsendelse.

Kære Hr. Redaktør af „Danstereu“. Jeg ved ikke, om jeg tør bede Dem om at optage nogle Ord i Deres Blad fra en enfoldig gammel Jyde.

Kære Pastor Vig. Jeg siger Dem hjertelig mange Tak, at De har taget til Genmale imod den forargelige Lærdom, som Aredsmisjonen fører i deres Stof.

Jesús siger: „Bogter eller for falske Profeter“. Der opstaaer mange falske Profeter i vore Dage, og jeg tror, at Adventisternes er en af de værste og mest legnagtige Lærdomme, som ingen Stedter kan bevises i Bibelen. Og saa siger Adventisternes endda, at alle, som ikke er ens med dem, at de bærer Dyrrets Mærke og gaar fortabt. Men de er jo af samme Surdej som Hærrens, der stod og takkede Gud for, at han var ikke som andre Menninger, og saa opremsede han alle de Uæder, som et Mennefte kan være henfallen til, eller som denne Isoler. Og der er mange stakkels enfoldige Menninger, som bliver fange i deres Garn og bliver forførte af de lettende Menninger. Min afbøde Aare har en Broder i New Jersey, som og blev fangen af dem. Aare han og hans Aare vor Luthertiske Kristne, men saa som disse forførte Menninger og prædikede for dem og indbildte dem, at Luthers Lære var falsk. De stred Breve til os og sendte os flere af deres „Sandsheds Tidender“, som de kalder dem. Jeg stred flere Gange til dem og bad dem om ikke at lægge Dre til saadan en legnagtig Lærdom. Endelig stred min Aare til sin Broders Aare, som at hun endelig — da hun var mere erfaren og ældre i sin Kristendom end hendes Mand — at hun da maatte se at faa hendes Mand til at falde fra denne formastelige Lærdom, som disse Menninger indbildte ham. Men hun svarede, at min Aare ikke stude læge sig af at sætte Spid imellem Gætefol. Hun var ganske enig med sin Mand i, at Luthers Lære var falsk, og at Adventisternes Lære var den ene rigtige.

Saa den af der flere af vore stakkels Landsmænd, som er fangen i deres Garn. Og hvordan mon det kan være, at der opstaaer saa mange Sletter? Ja, jeg ved det ikke, men jeg tror, at der er en Del af de Præster, som talder sig de evangelist-luthertiske, som hverken i deres Tale eller Levnet giver til Aare, at de er troende; og naar saa enfoldige Menninger kommer til at se paa deres Opførelse, og de saa kommer i Berøring med saadanne Forførere, saa kan de jo ikke se andet, end at det er Sandhed, hvad de fortæller dem; og det gør mig indberlig ondt for de stakkels Menninger, som bliver forførte.

Det er nu 3 Aar, siden de sendte mig en Traktat om de bødets Sønn, og med det samme fik jeg et langt Brev, hvori de blandt andet stred, at Luther var en stor Reformator, og han var fuldkommen enig med, hvad der stod i denne Traktat om de bødets Sønn. Men kan var ikke kommen saa vidt, at han havde den Klarhed, som Adventisternes nu havde faaet. — Men denne Traktat var det værste Hjernespind, som jeg nogen Sinde har set.

Og nu 3 tære Præster i Den forenede Kirke: Sid der vilde nogle flere tage til Orde imod al den Wildfarelse og al den Svand og Gienbighed, som gaar i Svang alle Stedter.

Og I, mine kære Landsmænd, jeg beider eder, at I ikke lader eder forføre af saadanne Sværmere, som rejser omkring for at forføre Folk. Der er jo saa, at i de sidste Tider skal der opstaae mange falske Profeter, som skal forføre mange. Ja, der staaer endog, at de udvalgte skal forføres, om det var muligt. Og jeg tror, at Enben nærmer sig med raske Skridt. Men, kære Venner, gib vi da maa findes ihjaldt dem, som ikke alene har Lampest, men at vi ogsaa har Ole i dem og har dem tændte, saa at, naar Brubommen kommer, vil da maa indgaa med ham til evig Glæde og Salighed.

Og hermed sender jeg venlig Hilsen til Redaktøren og alle Bladets Læere, fra gamle Søren Pedersen, Big Rapids, Mich.

De burde gaa hen i Dag og staae „Danstereu“ en ny Abonnent. Det koster ikke Dem noget, men det vilde glæde os.

Modersmaalet.

Ovelse i at tale, læse og skrive Dansk, udarbejdet af Sigurd Anker. Faas nu i Danish Publishing House 128 Sider, indb. \$1.00. Alle Bestillinger bedes nu tilsendt Danish Publishing House, som har overtaget Restoplaget og hele Forhandlingen af denne ypperlige Bog.

Her er ikke tænkt paa at ignorere Punkt 3 Aars. Side 88. Vi deler ganske broderligt Arbejdet indenfor de Grændser, Samfundets Aarsmøde har afsluttet. Af en saadan Ordning ventes megen Nytte og Betsignelse. Aredsmisformanden faar not at varetage, men ikke mere end han kan. Er han paa den søndre Side af Platte Rider i Nebr., saa har han den en Visitator at indbynde Oplysning fra, er han paa den nordre Side, har han ligeledes en Visitator. Endvidere holder man Hver paa sin Side af Skillet — kald det Distrikts- eller Aredsmøde, for mig er det ikke Raadet, det galter om, — hvor Visitatørembedet er Ordstyrer, en Referent for Mødet vælges, om man vil meddele noget fra Mødet til vore Blade. Paa den Maade kan det blive muligt at faa tre større Møder, — to i Foraaret og et „delegeret“ i Efteraaret.

Og nu blot dette: Med „Danstereu“ Redaktørens Tilladelse kommer jeg, før Begravelsen“ stent ikke først, og hvad man nu mener eller ikke mener, om min „Ardten“, saa lad mig fige: Præstebrosder og troende Lægefoll, lad det nu blive til mere end skønne, grammatikale og velordnede Regler og Bestemmelser.

Gamle Hysterioner forstaaer sig i Almindelighed ikke paa Grammatik og Filosofi — men Ordet om den forførelse og genopstandne Kristlus, det griber Hjerterne. Lad os, som aldrig før, tage fat paa det velsignede Arbejde, Herren i sin Gøthed lagde hen til os. Lad det blive forstaaet, at „det er Alvor med Vægterens Raaben, frelse Sjæle er ej Spøg eller Tant.

Ebers i Ar. forb. —d.

Her er ikke tænkt paa at ignorere Punkt 3 Aars. Side 88. Vi deler ganske broderligt Arbejdet indenfor de Grændser, Samfundets Aarsmøde har afsluttet. Af en saadan Ordning ventes megen Nytte og Betsignelse. Aredsmisformanden faar not at varetage, men ikke mere end han kan. Er han paa den søndre Side af Platte Rider i Nebr., saa har han den en Visitator at indbynde Oplysning fra, er han paa den nordre Side, har han ligeledes en Visitator. Endvidere holder man Hver paa sin Side af Skillet — kald det Distrikts- eller Aredsmøde, for mig er det ikke Raadet, det galter om, — hvor Visitatørembedet er Ordstyrer, en Referent for Mødet vælges, om man vil meddele noget fra Mødet til vore Blade. Paa den Maade kan det blive muligt at faa tre større Møder, — to i Foraaret og et „delegeret“ i Efteraaret.

Og nu blot dette: Med „Danstereu“ Redaktørens Tilladelse kommer jeg, før Begravelsen“ stent ikke først, og hvad man nu mener eller ikke mener, om min „Ardten“, saa lad mig fige: Præstebrosder og troende Lægefoll, lad det nu blive til mere end skønne, grammatikale og velordnede Regler og Bestemmelser.

Gamle Hysterioner forstaaer sig i Almindelighed ikke paa Grammatik og Filosofi — men Ordet om den forførelse og genopstandne Kristlus, det griber Hjerterne. Lad os, som aldrig før, tage fat paa det velsignede Arbejde, Herren i sin Gøthed lagde hen til os. Lad det blive forstaaet, at „det er Alvor med Vægterens Raaben, frelse Sjæle er ej Spøg eller Tant.

Ebers i Ar. forb. —d.

Her er ikke tænkt paa at ignorere Punkt 3 Aars. Side 88. Vi deler ganske broderligt Arbejdet indenfor de Grændser, Samfundets Aarsmøde har afsluttet. Af en saadan Ordning ventes megen Nytte og Betsignelse. Aredsmisformanden faar not at varetage, men ikke mere end han kan. Er han paa den søndre Side af Platte Rider i Nebr., saa har han den en Visitator at indbynde Oplysning fra, er han paa den nordre Side, har han ligeledes en Visitator. Endvidere holder man Hver paa sin Side af Skillet — kald det Distrikts- eller Aredsmøde, for mig er det ikke Raadet, det galter om, — hvor Visitatørembedet er Ordstyrer, en Referent for Mødet vælges, om man vil meddele noget fra Mødet til vore Blade. Paa den Maade kan det blive muligt at faa tre større Møder, — to i Foraaret og et „delegeret“ i Efteraaret.

Og nu blot dette: Med „Danstereu“ Redaktørens Tilladelse kommer jeg, før Begravelsen“ stent ikke først, og hvad man nu mener eller ikke mener, om min „Ardten“, saa lad mig fige: Præstebrosder og troende Lægefoll, lad det nu blive til mere end skønne, grammatikale og velordnede Regler og Bestemmelser.

Gamle Hysterioner forstaaer sig i Almindelighed ikke paa Grammatik og Filosofi — men Ordet om den forførelse og genopstandne Kristlus, det griber Hjerterne. Lad os, som aldrig før, tage fat paa det velsignede Arbejde, Herren i sin Gøthed lagde hen til os. Lad det blive forstaaet, at „det er Alvor med Vægterens Raaben, frelse Sjæle er ej Spøg eller Tant.

Ebers i Ar. forb. —d.

Her er ikke tænkt paa at ignorere Punkt 3 Aars. Side 88. Vi deler ganske broderligt Arbejdet indenfor de Grændser, Samfundets Aarsmøde har afsluttet. Af en saadan Ordning ventes megen Nytte og Betsignelse. Aredsmisformanden faar not at varetage, men ikke mere end han kan. Er han paa den søndre Side af Platte Rider i Nebr., saa har han den en Visitator at indbynde Oplysning fra, er han paa den nordre Side, har han ligeledes en Visitator. Endvidere holder man Hver paa sin Side af Skillet — kald det Distrikts- eller Aredsmøde, for mig er det ikke Raadet, det galter om, — hvor Visitatørembedet er Ordstyrer, en Referent for Mødet vælges, om man vil meddele noget fra Mødet til vore Blade. Paa den Maade kan det blive muligt at faa tre større Møder, — to i Foraaret og et „delegeret“ i Efteraaret.

Og nu blot dette: Med „Danstereu“ Redaktørens Tilladelse kommer jeg, før Begravelsen“ stent ikke først, og hvad man nu mener eller ikke mener, om min „Ardten“, saa lad mig fige: Præstebrosder og troende Lægefoll, lad det nu blive til mere end skønne, grammatikale og velordnede Regler og Bestemmelser.

Gamle Hysterioner forstaaer sig i Almindelighed ikke paa Grammatik og Filosofi — men Ordet om den forførelse og genopstandne Kristlus, det griber Hjerterne. Lad os, som aldrig før, tage fat paa det velsignede Arbejde, Herren i sin Gøthed lagde hen til os. Lad det blive forstaaet, at „det er Alvor med Vægterens Raaben, frelse Sjæle er ej Spøg eller Tant.